

Briuselis, 2019 05 13
COM(2019) 223 final

2019/0108 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo Italija įgaliojama derėtis su Šveicarija dėl susitarimo dėl leidimo vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo keliais paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais šių dviejų šalių pasienio regionuose ir šį susitarimą sudaryti

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Dėl dalyko

Italijos ir Šveicarijos pasienio regionai yra glaudžiai integruoti. Daugelis italų važinėja į darbą Šveicarijoje, o daugelis šveicarų – į darbą Italijoje, todėl vyksta aktyvus tarpvalstybinio keleivinio kelių transporto eismas. Teikiamos įvairios tarpvalstybinės vežimo paslaugos miesto ir tolimojo susisiekimo autobusais padeda sujungti abiejų šalių pasienio regionus.

Abipusį keleivių ir krovinių vežimą kelių transportu iš Šveicarijos į ES (ir iš ES į Šveicariją) reglamentuoja ES ir Šveicarijos susitarimas dėl sausumos transporto¹ (toliau – ES susitarimas).

ES susitarimo 20 straipsnio 1 dalyje teigiama: „Pagal šį Susitarimą draudžiamas vežimas tarp dviejų punktų tos pačios Susitariančiosios Šalies teritorijoje vežėjams, kurie įsisteigę kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.“ Tai reiškia, kad vežėjai, teikiantys keleivių vežimo paslaugas abipus sienos, gali vežti keleivius tik jei kertama susitariančiosios šalies, kurioje jie yra įsisteigę, siena arba tos susitariančiosios šalies, kurioje yra įsisteigę, teritorijoje. Šveicarijoje įsisteigę vežimo paslaugų miesto ir tolimojo susisiekimo autobusais teikėjai negali vežti keleivių tarp dviejų punktų Italijoje, o ES įsisteigę paslaugų teikėjai negali vežti keleivių tarp dviejų punktų Šveicarijoje.

ES susitarimo 20 straipsnio 2 dalimi leidžiama ir toliau naudotis esamomis teisėmis, nustatytomis dvišaliuose atskirų ES valstybių narių ir Šveicarijos susitarimuose, kurie galiojo ES susitarimo sudarymo metu, jei nediskriminuojami ES vežėjai ir neiškraipoma konkurencija. Tai reiškia, kad vykdyti kabotažo operacijas vežant keleivius tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais santykių su Šveicarija kontekste yra įmanoma, jei 1999 m. birželio 21 d. galiojusiame kurios nors ES valstybės narės ir Šveicarijos susitarime tokia galimybė buvo numatyta. Tačiau teisių vykdyti kabotažo operacijas vežant keleivius tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais nebuvo numatyta nė viename iš tuo metu galiojusių valstybių narių ir Šveicarijos dvišalių susitarimų².

2018 m. vasario 7 d. raštu Italija pranešė Komisijai, kad norėtų derėtis dėl susitarimo su Šveicarija dėl leidimo vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais šių dviejų šalių pasienio regionuose ir šį susitarimą sudaryti. ES susitarimu įsteigto ES ir Šveicarijos sausumos transporto komiteto 2018 m. birželio mėn. posėdyje Šveicarija pranešė Komisijai, kad ji taip pat suinteresuota sudaryti tokį susitarimą.

¹ Susitarimas tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliais ir keliais, OL L 114, 2002 4 30, p. 91.

² ES susitarimo 20 straipsnio 2 dalies paskutiniame sakinyje nurodyta, kad atitinkamos teisės išvardytos to susitarimo 8 priede, tačiau šiuo metu į 8 priedą įtrauktos tik teisės teikti trišalio keleivių vežimo paslaugas (pagal ES susitarimo 19 straipsnio 2 dalį), o ne kabotažo teisės. 2007 m. Prancūzija iš dalies pakeitė savo 1951 m. dvišalį kelių transporto susitarimą su Šveicarija – jame numatyta galimybė šių dviejų šalių pasienio regionuose vykdyti kabotažo operacijas teikiant reguliarias tarpvalstybines paslaugas tarp šių dviejų šalių. Kol kas Prancūzija yra vienintelė šalis, sudariusi su Šveicarija susitarimą dėl leidimo vykdyti kabotažo operacijas teikiant keleivių vežimo keliais paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais.

Kabotažas keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais sektoriuje gali padidinti transporto operacijų efektyvumą, nes sudaromos sąlygos padidinti transporto priemonės apkrovos koeficientą. Todėl ES iš esmės pritaria kabotažo rinkos atvėrimui, kaip tai padaryta Europos Sąjungoje pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinę keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais rinką taisyklių³ (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1073/2009). Suteikus leidimą vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais pasienio regionuose tarp Italijos ir Šveicarijos, tokias paslaugas teikiantys vežėjai taptų konkurencingesni, o jų veikla – efektyvesnė.

Dėl ES kompetencijos

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 3 straipsnio 2 dalyje teigiama: „Sąjunga taip pat naudoja išimtinę kompetenciją tarptautiniams susitarimams sudaryti, kai jų sudarymas yra numatytas Sąjungos teisėkūros procedūra priimtame akte arba yra būtinas, kad Sąjunga galėtų naudotis savo vidaus kompetencija, arba jų sudarymas gali daryti poveikį bendroms taisyklėms ar pakeisti jų taikymo sritį.“

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 kabotažo operacijas Sąjungoje tam tikromis sąlygomis gali vykdyti tik Bendrijos licenciją turintys vežėjai. Tarptautiniai įsipareigojimai, kuriais kitiems vežėjams, visų pirma trečiųjų šalių vežėjams, leidžiama vykdyti tokias operacijas, daro poveikį pirmiau minėtam reglamentui, kaip nurodyta SESV 3 straipsnio 2 dalyje⁴.

Be to, tokie tarptautiniai įsipareigojimai daro poveikį ir ES susitarimui, ypač jo 20 straipsniui. Pagal to straipsnio 1 dalį tokie įsipareigojimai neleidžiami, išskyrus to straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus.

Todėl tokie įsipareigojimai, kokius pageidauja prisiimti Italija, priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai. Tačiau pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį Sąjunga valstybėms narėms gali suteikti įgaliojimus veikti srityse, kuriose ji turi išimtinę kompetenciją.

Šio pasiūlymo tikslas – įgalinti Italiją derėtis dėl susitarimo su Šveicarija, pagal kurį būtų leidžiama vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarpvalstybines keleivių vežimo keliais paslaugas miesto ir tolimojo susisiekimo autobusais atitinkamuose šių dviejų šalių pasienio regionuose ir šį susitarimą sudaryti.

Dėl procedūros

Trečiųjų šalių vežėjų, neturinčių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 išduotos Bendrijos licencijos, Sąjungoje vykdomos kabotažo operacijos daro poveikį vežimo paslaugų tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais vidaus rinkos veikimui, kurio taisyklės Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė Reglamentu (EB) Nr. 1073/2009. Todėl pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį suteikdamas įgaliojimus Sąjungos teisės aktų leidėjas turi laikytis SESV 91 straipsnyje nurodytos teisėkūros procedūros.

³ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinę keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais rinką taisyklių ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 561/2006 (OL L 300, 2009 11 14, p. 88).

⁴ Dėl panašaus atvejo žr. 2017 m. gegužės 16 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo nuomonės 2/15 (EU:C:2017:376) 189 ir 190 punktus.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Kol kas ES susitarimu vykdyti kabotažo operacijų teikiant keleivių vežimo keliais paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais neleidžiama. Tačiau ES susitarimo 20 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė toliau naudotis esamomis kabotažo teisėmis, jeigu nediskriminuojami ES vežėjai ir neiškraipoma konkurencija. Italijos ir Šveicarijos susitarimas, pagal kurį būtų leidžiama vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais, nepakeistų ES susitarime numatytų Šveicarijos teisių. Be to, dvišalio susitarimo, kuris būtų susijęs tik su kabotažu atitinkamuose pasienio regionuose ir kuriam, kiek tai susiję su nediskriminavimu ir neiškreipta konkurencija, būtų taikomos ES susitarimo 20 straipsnio 2 dalyje nustatytoms sąlygoms identiškos sąlygos, sudarymas atitinka politiką, kuria grindžiama toje nuostatoje nustatyta išimtis.

Europos Sąjungoje vykdyti kabotažo operacijas teikiant keleivių vežimo keliais paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais leidžiama pagal Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 nuostatas. To reglamento 15 straipsniu kabotažo operacijos Europos Sąjungoje leidžiamos teikiant: 1) vienkartinės paslaugas, 2) specialias reguliarias paslaugas, jei jos įtrauktos į organizatoriaus ir vežėjo sudarytą sutartį, ir 3) reguliarias paslaugas, kurios siūlomos teikiant reguliarią tarptautinę paslaugą, išskyrus transporto paslaugas, kuriomis patenkinami miesto centro ar aglomeracijos poreikiai arba susisiekimo tarp miesto centro ir aplinkinių rajonų poreikiai. Italijos prašymu sudarius dvišalį kelių transporto susitarimą būtų padarytas poveikis to reglamento veikimui, tačiau poveikis būtų gana nedidelis, jei leidimas būtų suteiktas pirmiau apibūdintomis sąlygomis.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Italijos ir Šveicarijos susitarimas, pagal kurį leidžiamos kabotažo operacijos teikiant tarptautinio keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais atitinkamuose šių dviejų šalių pasienio regionuose, nebūtų nesuderinamas su jokia kita Sąjungos politika.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra SESV 2 straipsnio 1 dalis ir 91 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pasiūlymas priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymo tikslas – pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį leisti derėtis dėl dvišalio Italijos ir Šveicarijos susitarimo dėl leidimo vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais šių dviejų šalių pasienio regionuose ir šį susitarimą sudaryti. Todėl siūlomu Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Trečiųjų šalių vežėjų, neturinčių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 išduotos Bendrijos licencijos, Sąjungoje vykdomos kabotažo operacijos daro poveikį vežimo paslaugų tolimojo

susisiekimo ir miesto autobusais vidaus rinkos veikimui, kurio taisyklės Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė Reglamentu (EB) Nr. 1073/2009. Todėl pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį suteikdamas įgaliojimus Sąjungos teisės aktų leidėjas turi laikytis SESV 91 straipsnyje nurodytos teisėkūros procedūros. Siūlomas teisės aktas, kuris pagal savo pobūdį yra individualus įgaliojimas, turi būti priimtas atsižvelgiant į atitinkamą Italijos prašymą. Todėl jis turėtų būti priimtas kaip Italijai skirtas sprendimas. Taigi siūlomas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas yra tinkama priemonė įgalioti Italiją pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį imtis šios srities veiksmų.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Šis pasiūlymas yra pagrįstas Italijos pateiktu prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei. Panašų prašymą pateikė Vokietija – jai taikoma lygiagreti procedūra.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo Italija įgaliojama derėtis su Šveicarija dėl susitarimo dėl leidimo vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo keliais paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais šių dviejų šalių pasienio regionuose ir šį susitarimą sudaryti

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 2 straipsnio 1 dalį ir 91 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁵,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁶,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) remiantis Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliais ir keliais⁷ (toliau – ES susitarimas) 20 straipsnio 1 dalimi, keleivių vežimas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarp dviejų punktų tos pačios susitariančiosios šalies teritorijoje vežėjams, kurie įsisteigę kitos susitariančiosios šalies teritorijoje (kabotažas), nėra leidžiamas;
- (2) ES susitarimo 20 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad esamomis kabotažo teisėmis, nustatytomis Sąjungos valstybių narių ir Šveicarijos sudarytuose dvišaliuose susitarimuose, galiojusiuose tuo metu, kai buvo sudarytas ES susitarimas, t. y. 1999 m. birželio 21 d., gali būti naudojamosi ir toliau, jei nediskriminuojami Sąjungoje įsisteigę vežėjai ir neiškraipoma konkurencija. Italija nėra sudariusi su Šveicarija dvišalio susitarimo dėl leidimo vykdyti kabotažo operacijas teikiant keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarp šių dviejų šalių. Todėl teisė vykdyti tokias operacijas, įgyta pasinaudojus galimybe sudaryti tokį susitarimą, nėra viena iš ES susitarimo 20 straipsnio 2 dalyje nurodytų teisių;
- (3) tarptautiniai įsipareigojimai, kuriais Šveicarijos vežėjams leidžiama vykdyti kabotažo operacijas Sąjungoje, gali daryti poveikį ES susitarimo 20 straipsniui, nes pagal tą nuostatą tokios operacijos yra draudžiamos;
- (4) be to, pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009⁸ kabotažo operacijas Sąjungoje tam tikromis sąlygomis gali vykdyti tik Bendrijos licenciją turintys vežėjai. Tarptautiniai

⁵ OL C , , p. .

⁶ OL C , , p. .

⁷ OL L 114, 2002 4 30, p. 91.

⁸ OL L 300, 2009 11 14, p. 88.

įsipareigojimai, kuriais tokias operacijas leidžiama vykdyti minėtos licencijos neturintiems trečiųjų šalių vežėjams, gali daryti poveikį tam reglamentui;

- (5) todėl tokie įsipareigojimai priklauso išimtinai Sąjungos išorės kompetencijai. Valstybės narės gali derėtis dėl tokių įsipareigojimų arba priimti juos tik tuo atveju, jei pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį Sąjunga joms suteikia tokius įgaliojimus;
- (6) trečiųjų šalių vežėjų, neturinčių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 išduotos Bendrijos licencijos, Sąjungoje vykdomos kabotažo operacijos daro poveikį vežimo paslaugų tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais vidaus rinkos veikimui, kurio taisyklės Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė Reglamentu (EB) Nr. 1073/2009. Todėl pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį suteikdamas įgaliojimus Sąjungos teisės aktų leidėjas turi laikytis SESV 91 straipsnyje nurodytos teisėkūros procedūros;
- (7) 2018 m. vasario 7 d. raštu Italija paprašė, kad Sąjunga suteiktų jai įgaliojimus sudaryti susitarimą su Šveicarija dėl leidimo vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais šių dviejų šalių pasienio regionuose;
- (8) kabotažo operacijos leidžia padidinti transporto priemonių apkrovos koeficientą, todėl didėja paslaugų ekonominis efektyvumas. Todėl tikslinga leisti vykdyti tokias operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais atitinkamuose Šveicarijos ir Italijos pasienio regionuose. Tai galėtų dar labiau sustiprinti glaudžią šių pasienio regionų integraciją;
- (9) siekiant užtikrinti, kad atitinkamomis kabotažo operacijomis nebūtų pernelyg keičiamas keleivių vežimo paslaugų tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais vidaus rinkos veikimas, kurio taisyklės nustatytos Reglamente (EB) Nr. 1073/2009, leidimas vykdyti tokias operacijas turėtų būti suteiktas su sąlyga, kad nebus diskriminuojami Sąjungoje įsisteigę vežėjai ir nebus iškraipoma konkurencija;
- (10) dėl tos pačios priežasties kabotažo operacijas turėtų būti leidžiama vykdyti tik Italijos pasienio regionuose, teikiant vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarp Italijos ir Šveicarijos. Šiuo tikslu būtina šiame sprendime apibrėžti Italijos pasienio regionus, tinkamai atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 veikimą ir kartu sudarant sąlygas padidinti atitinkamų operacijų efektyvumą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Italijai suteikiami įgaliojimai derėtis su Šveicarija dėl susitarimo dėl leidimo vykdyti kabotažo operacijas atitinkamuose Italijos ir Šveicarijos pasienio regionuose, teikiant vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarp šių dviejų šalių, ir šį susitarimą sudaryti, jei nediskriminuojami Sąjungoje įsisteigę vežėjai ir neiškraipoma konkurencija.

Italijos pasienio regionais šio straipsnio pirmoje pastraipoje laikomi Pjemonto ir Lombardijos regionai ir Aostos slėnio ir Trentino-Alto Adidžės autonominiai regionai.

2 straipsnis

Italija informuoja Komisiją apie susitarimo sudarymą pagal šio sprendimo 1 straipsnį ir pateikia minėto susitarimo tekstą. Komisija apie tai informuoja Tarybą ir Europos Parlamentą.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

*Europos Parlamento vardu
Pirmininkas*

*Tarybos vardu
Pirmininkas*